

KATALOG 2

Samarbejde -
inspiration til at
skabe klare rammer
om samarbejdet

SAMARBEJDE

Udgangspunktet for jeres samarbejde skal være klart, og det skal være tydeligt kommunikeret. Ellers er der stor risiko for, at deltagerne mister motivationen, og man misforstår hinanden. Vi har valgt at fokusere på to nedslagspunkter, som man med fordel kan tydeliggøre i forberedelsesfasen:

- **HVEM SÆTTER RAMMERNE FOR ARBEJDET?**
- **HVOR BREDT SKAL PROJEKTET NÅ UD? ARBEJDER I LOKALT, REGIONALT ELLER NATIONALT?**

Forskellige valg skaber forskellige arbejdsprocesser med specifikke karakteristika, mulighedsrum, skalaer og udbytter. De stimulerer og motiverer også deltagerne på forskellige måder og stiller forskellige krav til dem.

I det første nedslagspunkt placerer man projektet på et deltagelseskontinuum. Er projektet rammesat af professionelle, rammesat af deltagere i en opstartsfase, eller af erfarne unge i samarbejde med professionelle?

HVEM SKABER RAMMERNE FOR ARBEJDET?

Placér jeres projekt på et kontinuum. I skal ikke nødvendigvis arbejde jer i den ene eller den anden retning – alle placeringer på kontinuum'et er lige gode. Forskellige placeringer skaber blot forskellige rammer om arbejdet.

Deltagere i opstartsfase

Deltagere med erfaring i samarbejde med professionelle

Professionelle

RAMMESAT AF DELTAGERE I OPSTARTSFASE

Opstartsprojekter er typisk baserede på deltagernes interessefællesskab og personlige netværk, og nye og overraskende samarbejdskonstellationer kan spire frem. Unge udvikler en idé, en projektgruppe-gruppe og en kreds af samarbejdspartnere. Projekterne åbner mulighed for, at deltagerne kan få bred erfaring med idéudvikling og projektafvikling. De kan selv bestemme tempoet og set-up'et, og eventuel sparring kan foregå på deres præmisser. Da deltagerne selv formulerer succeskriterier og arbejdsformer, kan disse projekter rumme at være spontane og udpræget lystdrevne, ligesom de kan styrke et fællesskab.

Projekterne kræver stærke, lokale ungefællesskaber, som kan løfte i flok. Målgruppen er primært i det lokale netværk omkring deltagerne, og derfor har projekterne typisk små budgetter og en begrænset PR-indsats.

Eksempel fra Projektmaker: RAMAZANG

I vinteren 2016/foråret 2017 støttede Projektmaker en gruppe teaterengagerede unge i Bogense. Syv unge var drivkræfterne i en større gruppe, der ville eksperimentere med at afholde deres egne arrangementer. Vi holdt et opstartsmøde og tre workshops i deres teaterhus Ramazang, hvor gruppen havde gået til teater i flere år, og som de følte en stærk følelsesmæssig tilknytning til. Afholdelsen af møder på deres intime hjemmebane underbyggede de unges rolle som værter og ansvarlige for arrangementerne, og de fastholdt en høj grad af kontrollen over arbejdsprocessen, som projektvejledningen blev tilpasset.

Gruppen havde mange ideer til små og store projekter, og igennem en idéudviklingsproces snævrede de deres fokus ind til to projekter. Det ene arrangement var målrettet børn og indeholdt en påske-

ægsjagt og en mindre teaterkoncert, som blev afholdt på den lokale campingplads. Campingpladsen blev valgt, fordi der var en scene, nogle tekniske faciliteter, potentielle gæster, og fordi pladsen var ejet af en af de unges forældre, så det var enkelt at arrangere samarbejdet. Andre i gruppen kendte en lokal spejderforening, der blev inddraget som samarbejdspartner omkring påskeægsjagten, fordi de havde megen erfaring med udendørs aktiviteter og konkurrencer.

Arrangementet havde værdi i sig selv og var desuden tænkt som opvarmning til et større og mere ambitiøst anlagt teaterprojekt. De unges arbejde blev baseret på lokale kontakter, deres nære fællesskab med hinanden og deres ihærdige engagement. Den nyetablerede ungegruppe modtog glade børn og voksne til deres første arrangement, som forløb fint og gav gruppen bred læring, særligt omkring samarbejde, forventningsafstemning og eventafvikling.

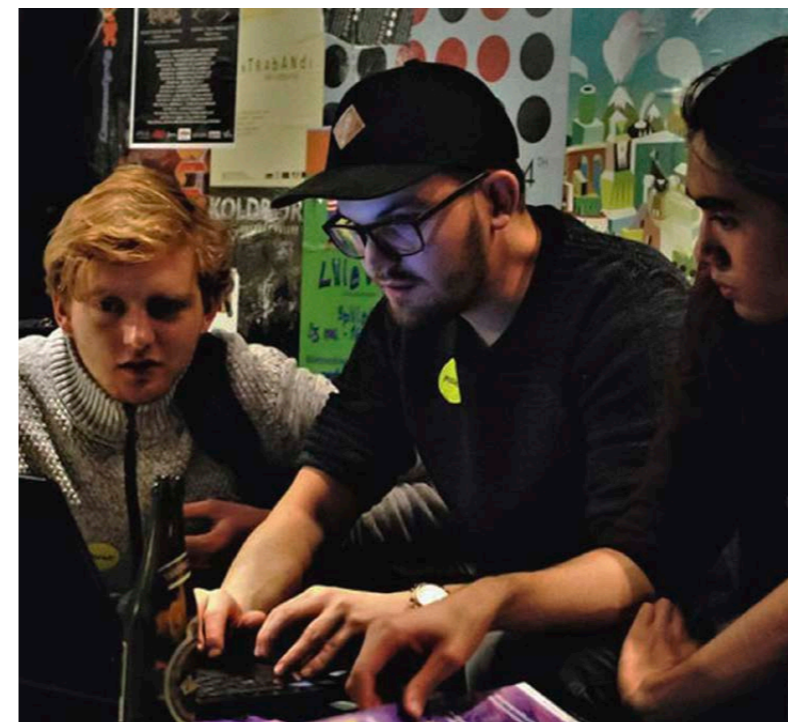

EVENT PÅ KYST
CAMPING, BOGENSE
Påskeægsjagt, sjove
aktiviteter og en
teaterkoncert

RAMMESAT AF UNGE MED ERFARING OG PROFESSIONELLE I FÆLLESSKAB

Unge med erfaring på feltet samarbejder med professionelle aktører om at formulere og opbygge et projekt. Denne samarbejdsform åbner for direkte kanaler ind i et professionelt miljø og et ungdomsmiljø på samme tid. Dermed er der mulighed for at skabe kunstnerisk/kulturelt ambitiøse projekter, der udspringer af deltagergruppens behov og ønsker, og som er forankret i deres virkelighed.

Denne samarbejdsform kræver fleksibilitet, kapacitet og appetit på et nyt udtryk, både for unge og for professionelle. De professionelle skal være i stand til at modtage impulser, forslag og mennesker og se værdien af et til tider upoleret udtryk. De skal også have kapacitet til at løfte et nyt projekt og en anderledes arbejdsproces. De unge skal være i stand til at hæve deres niveau, overholde deadlines og have forståelse for arbejdsgange i organisationer.

Eksempel fra Projektmaker: Ø-LYD

Et regionalt spillested på Fyn havde brug for unge til at løfte en indsats for vækstlaget indenfor rytmisk musik i regionen. Projektmaker havde brug for professionelle samarbejdspartnere til regionale kulturprojekter for unge. En kulturkonsulent blev opmærksom på de to parter behov og formidlede kontakt mellem dem. Det blev startskuddet til Ø-lyd, som arbejder med at sikre kontinuitet og kvalitet i udviklingen af vækstlaget, musikpræsentationen og publikumskulturen på Fyn og øerne.

Konceptet og aktiviteterne blev udviklet af tre spillesteder, unge fra Det Fynske Ungekulturråd og Projektmakers projektleder i fællesskab. Idéen er, at unge vækstlagsmusikere og talenter møder den professionelle musikbranche og derigennem får øgede kompetencer og et styrket netværk. Vækstlagsmusikerne præsenteres for en række professionelle musikere, som igennem workshops, oplæg og talks deler ud af deres erfa-

ringer og hjælper de unge talenter med at styrke deres brand og forbedre deres chancer for at nå ud til deres publikum. Der tilbydes også workshops med fokus på branding, branchekendskab og eventmanagement. Projektet startede i 2017 og fortsætter i 2018.

Konceptet og formålet var enkle at fastlægge. Det tog imidlertid nogle måneder at udvikle aktiviteter, som passede til de ressourcer, som spillesteder og unge ville investere, og som var fleksible i forhold til input fra brugerne.

Projektet blev kickstartet med et meget vellykket Band Jam Dating – en idé, som blev udviklet af et medlem af Det Fynske Ungekulturråd. Her mødtes 15 musikere, som ikke kendte hinanden på forhånd, og udviklede i fællesskab nye sange i løbet af flere, korte rotationer af to timers varighed. Det hele foregik over en weekend, og hver dag sluttede af med en fælles koncert, hvor det nye materiale blev præsenteret for de andre deltagere.

RAMMESAT AF PROFESSIONELLE

Professionelle, erfarne aktører opbygger rammer, som deltagerne udfolder sig indenfor. Denne type projekter kan rumme at være kulturel/kunstnerisk ambitiøse og udfordrer deltagerne på dette område. Projekterne åbner mange muligheder for, at deltagerne kan udvikle sig indenfor et felt i samarbejdet med professionelle, også selvom de ikke har erfaring med feltet.

Aktiviteterne indeholder en høj grad af organisering og stiller høje krav til deltagerne om at skabe produkter af høj kvalitet og overholde deadlines. Hvis en samlet ungegruppe samarbejder med professionelle aktører, kan det være nødvendigt at gøre en indsats for at bevare gruppeidentiteten i de professionelle rammer. Det er også en god idé at have en særlig opmærksomhed på at få det professionelle niveau koblet til et ungdomsliv. Projekterne involverer ofte større budgetter og megen PR-arbejde. Til gengæld tiltrækker de en bred skare af deltagere og skaber profilering udadtil.

Eksempel fra Projektværk: DOKKEN

Dokken opstod i kølvandet på en henvendelse i foråret 2016. DR2's Dokumentaria Live efterlyste grupper af unge, der havde lyst til at samarbejde om at vise dokumentarfilm under åben himmel. DR2 udvalgte filmene og ønskede, at der blev faciliteret en debat om de komplekse emner, som blev behandlet i filmen. Derudover havde de unge frie hænder til at udvælge locations, sammensætte eventprogram og afvikle event.

DR havde altså allerede udviklet et koncept. Den begrænsede mulighed for at forme projektet fra bunden frastødte nogle unge, mens andre var begejstrede for at deltage i et så stort anlagt projekt. De, som gik videre med projektet, besluttede at bruge lejligheden til at fremvise noget af det, de selv holdt mest af ved regionen, som var havet, havnene og ø-identiteten. Derfor ville de afholde events i "Fyn og øernes maritime omgivelser", som de kaldte det. Gruppens formål skulle være at afholde

debatskabende og ikke-kommercielle filmbegivenheder af høj kvalitet. Kerneværdier var fællesskab og hygge med kant, samt generøsitet/givisme. De døbte gruppen "Dokken", fik produceret et logo og oprettet en Facebook-side. Identiteten omkring gruppen blev også styrket i takt med, visningsstederne blev udvalgt, samarbejdspartnere faldt på plads, pressemeddelelserne blev skrevet og der blev taget gode fotos fra de afviklede events.

En veninde til en deltager i Dokken producerede gruppens logo

DOKKEN

Dokken viste dokumentarfilm, faciliterede debatter, afholdt koncerter og arrangerede fællesspisninger i fem byer i Kulturregion Fyn. Alle fem events blev afholdt i det fri på udvalgte locations: >>>

DOKKEN

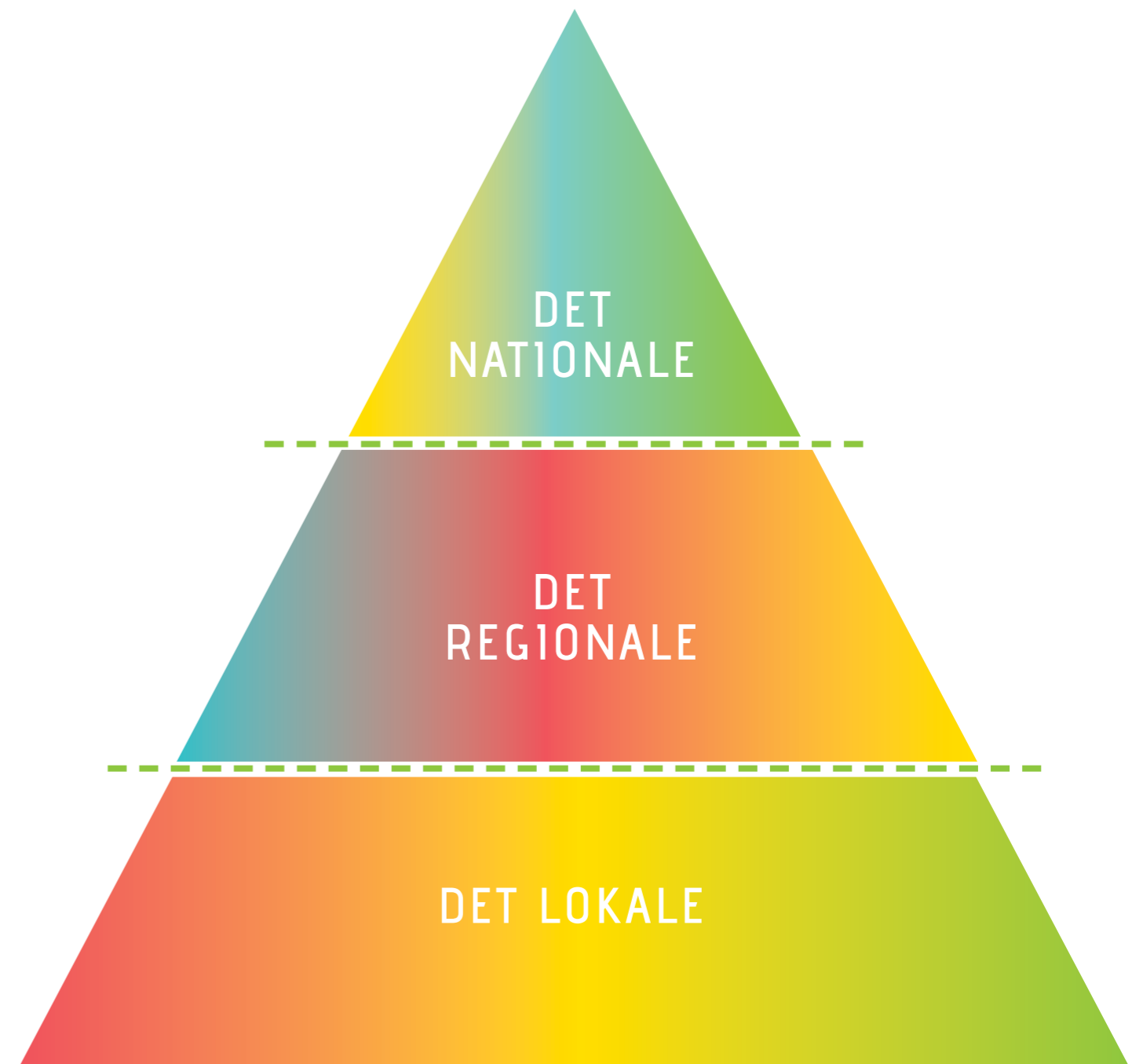
- *Maj 2016: På Fodboldfabrikken på Byens ø i Odense havn*
Visning af dokumentarfilmen "Mellemøstens skjulte slaver" og en debat om emnet.
- *Juni 2016: På Skonnerten Fylla i Ærøskøbing havn*
Fællesspisning og visning af dokumentarfilmen "Islamisk Stat – år 0"
- *Juli 2016: I Ribers gård i Svendborg*
Fællesspisning, koncert med en ung, lokal musiker, debat med en musiker med misbrugerbaggrund og visning af dokumentarfilmen "Amy"
- *August 2016: På Ebbes bådbyggeri i Marstal havn*
Visning af dokumentarfilmen "Hackernes hemmelige våben"
- *September 2016: I Havnebadet i Faaborg*
Koncert med et lokalt ungt band, debat om amerikansk politik samt visning af dokumentarfilmen "Weiner".

PÅ HARDERS I RIBERS
GÅRD I SVENDBORG

HVOR BREDT SKAL PROJEKTET NÅ UD?

Lokale, regionale og nationale samarbejder har forskellige karakteristika, åbner forskellige mulighedsrum og stiller forskellige krav til deltagerne. I nedenstående samarbejdspyramide fungerer det lokale samarbejde desuden som fundamentet for de andre samarbejdsniveauer. Placér jeres eget projekt og overvej, hvilke udfordringer og muligheder jeres placering indebærer.

Samarbejdspyramide over lokalt, regionalt og nationalt samarbejde

DET LOKALE SAMARBEJDE

Det lokale samarbejde er basis for samarbejds-pyramiden. Det er baseret på lyst til at udvikle en idé og indgå i specifikke samarbejder, og det gode lokale samarbejde styrker fællesskaber. Det gode lokale samarbejde er karakteriseret af tætte netværk, ligeværdige samarbejder og udveksling af ressourcer. Alle tre dele har man brug for at trække på i de andre samarbejds-niveauer.

ÆRØSKØBING HAVN

Erfaringer fra Projektmager: TÆTTE NETVÆRK

Når vi skulle etablere lokale samarbejder, begyndte vi med en kortlægning af potentielle samarbejdspartnere. Nogle fremstod som oplagte samarbejdspartnere, fordi de havde bestemte kvalifikationer eller ressourcer. Andre var utraditionelle samarbejdspartnere, der var en del af et personligt netværk eller havde positive personlige træk, som gjorde dem til ønskede samarbejdspartnere. Når de unge kendte den potentielle samarbejdspartner på forhånd, stod de selv for at initiere kontakt. I andre tilfælde sørgede underviseren eller projektlederen for, at en etableret aktør havde introduceret de unge for den potentielle samarbejdspartner, så de var forberedte på de unges henvendelse. Det skabte et godt udgangspunkt for den første kontakt. I den efterfølgende arbejdsproces fik de unge i varierende grader hjælp til forventningsafstemning og indgåelse af samarbejdsaftaler. Det skabte et godt fundament for projekterne, som mødte megen velvilje i lokalmiljøerne.

Der var også stor villighed til at dele ressourcer. Samarbejdspartnere anerkendte, at Projektmager bidrog med positive aktiviteter i deres lokalmiljø, og til gengæld lånte de os blandt andet et trommesæt, et transportabelt lærred, forstærkere, en projektor og mikrofoner. Af og til fik vi først overdraget ting i sidste øjeblik, da dem, vi lånte tingene af, selv brugte dem. Det var en stressfaktor og af og til en udfordring for teknikken. Men det sparede projektet for mange udgifter og var samtidig med til at knytte relationer til mange forskellige aktører. Det var også med til at skabe en åben stemning om at løfte i flok, og denne stemning spredte sig også til publikum. Det gav sig blandt andet udslag i, at gæster i Faaborg på eget initiativ kørte hjem og hentede stabler af havestole, som vi kunne låne, da de kunne se, vi ikke havde nok. Og i Odense hjalp en gæst til filmvisningen med teknikken, da filmen ikke ville starte. Denne lokale goodwill var guld værd, både praktisk og i forhold til at skabe optimisme i projektet.

DET REGIONALE SAMARBEJDE

Det regionale samarbejde har mere spændvidde end det lokale. Man kan overføre erfaringer, metoder og ressourcer fra sted til sted og dermed løfte større projekter og nå en større målgruppe. Det regionale projekt rummer muligheden for at skabe sammenhænge i et større geografisk område. Og nicheprojekter bliver mere relevante, fordi deltagergruppen bliver væsentligt udvidet.

Regionalt samarbejde kræver koordinering, bearbejde og en strammere styring end det lokale, fordi det er spredt ud over flere steder og aktører. Det er afgørende at forankre det regionale samarbejde i det lokale samarbejdsnetvæks tætte netværk.

Erfaringer fra Projektmager: FÆLLES IDENTITET

Projektmager arbejdede med to regionale projekter. Det ene var Dokken, som primært viste dokumentarfilm og skabte debat på Fyn og øerne. Dokkens største udfordring var at arbejde på et lokalt og regionalt niveau samtidig. Nogle unge var med til at planlægge flere events, men i hver by kom nye unge til, et nyt team skulle etableres og nye relationer til samarbejdspartnere opbygges. Derefter skulle eventet afvikles på en god og lystbetonet måde. Sideløbende hermed skulle der forberedes nye samarbejder i de andre byer, da projektet arbejdede i lokale kontekster, som ikke i forvejen var forbundet til hinanden.

Det regionale aspekt skabte imidlertid variation og bredde, både i kredsen af samarbejdspartnere, i ungegruppen og i forhold til gæster. Nogle ressourcer kunne også genanvendes, og det professionelle netværk trækkes med ind over en kommunegrænse, så der eksempelvis var en tekniker fra netværket i Svendborg, som hjalp til ved et event i Faaborg. Det

var også flere muligheder for at øve sig for de unge. Nogle erfaringer var knyttet til en lokal kontekst, men mange erfaringer kunne overføres fra én kontekst i en anden, og de unge som var med i alle events fik mulighed for at øve sig igen og igen i nye kontekster og blive bedre på kort tid.

Derudover muliggjorde den regionale dimension at opbygge et større projekt med synlighed og genkendelighed. Da deltagerne gik ind i projektet, var der ikke mange af dem, som følte et stærkt tilhørsforhold til regionen Fyn. Alligevel lykkedes det dem gradvist at skabe en regional identitet i projektet nedefra, og projektet forbandt nye miljøer og mennesker. Dette gør sig også gældende i projektet Ø-lyd, som er et regionalt projekt, igangsat i Projektmagerregi i 2017 (der fortsætter i 2018). Ø-lyd fokuserer på vækstlagsmusikere, og den regionale spændvidde giver projektet de fornødne muskler til at skabe interessante muligheder på dette specifikke område.

DET NATIONALE SAMARBEJDE

Det nationale samarbejde har mange af de samme karakteristika som det regionale, men i forstørret udgave. Det kan favne bredt, og med et stærkt koncept er der mulighed for at nå et stort publikum. Med overførsel af ressourcer, viden og erfaringer fra kontekst til kontekst kan det nationale samarbejde skrue op for faglige eller kunstneriske ambitioner, også indenfor et overskueligt budget.

Nationale samarbejder kræver fastlagte arbejdsgange for at koordinere projektstyringen. Disse fastlagte arbejdsgange må lokale grupper tilpasse sig i varierende grader. Den arbejdsmåde fordrer en grad af professionalisme blandt de unge, som deltager i projekterne. Endelig kræver nationale projekter en lokal forankring, hvis de skal være i stand til at udnytte lokale muligheder.

Erfaringer fra Projektmager: PROFESSIONALISME

DR2's Dokumania var national samarbejdspartner for projektet Dokken. DR2 efterlyste grupper af unge, der havde lyst til at samarbejde om at vise udvalgte dokumentarfilm under åben himmel. DR2 udvalgte filmene og ønskede, at der blev faciliteret en debat om de komplekse emner, som blev behandlet i filmen. Derudover havde de unge frie hænder til at udvælge locations, sammensætte eventprogram og afvikle event. Der blev etableret seks ungedrevne visningssteder rundt omkring i landet – et af dem var Dokken.

DR havde mange ressourcer, et stærkt koncept og en platform, som åbnede muligheder for Dokken. Men det var også en udfordring for Dokken at tilpasse sig arbejdsgangene i et så stort projekt, der var forankret langt fra deres hverdag. DR leverede nye, interessante dokumentarfilm og PR-materiale i form af pressebilletter, videoklip og en pressemeddelelse, som ungegrupperne kunne versionere, så de passede til deres stil. Men ofte kom materialet ganske sent, og de unge skulle arbejde meget hurtigt, særligt med PR-materialet. De havde ikke megen kontrol med denne del af arbejdsprocessen, og det var frustrerende. Heldigvis havde enkelte af de unge erfaring på området fra tidligere projekter, hvilket var en afgørende faktor i forhold til at kunne følge med i det høje tempo.